



"Jag litar på ingen och aldrig"

I oktober 2011 avled Laura Pollán, grundaren och ledaren av den prisbelönta kubanska rörelsen Kvinnor i vitt, Damas de Blanco. NU kan i dag publicera en intervju med hennes änklings, den före detta politiske fången och liberalen Héctor Maseda, som släpptes ur fängelse i februari 2011.

Héctor Maseda har suttit i kubanskt fängelse de senaste åtta åren. Hans brott? Att han har varit öppet kritisk mot regimen på Kuba och dessutom aktiv i ett liberalt parti.

– Här på Kuba finns svält, här finns höga levnadskostnader, men det finns ingen frihet. Och allt bevakas av regeringen, säger Maseda.

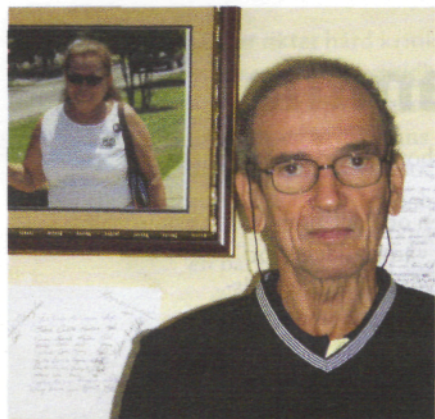
Han tillhör gruppen av 75 oliktankande som fängslades under den "svarta våren" på Kuba i mars 2003. Han var aktiv i ett liberalt parti och dessutom öppet kritisk mot regimen. Åtta år senare, efter påtryckningar från framförallt den spanska regeringen, släpptes under våren 2011 de sista från denna grupp. Maseda var en av de allra sista att släppas ur fängelset.

– Fri, säger han. De säger att jag är fri. Men det är inte sant. Det är precis som om jag fortfarande sitter i fängelse. Här på Kuba är ingen fri.

Vi möts hemma i hans lägenhet i centrala Havanna i ett av de ruffigare kvarteren. När jag

kommer och knackar på sitter han vid det öppna "träfnöstret" och tittar på tv, med sin bortgångna hustru Laura Polláns efterlämnade lilla knähund hela tiden runt benen.

Lägenheten är full med minnen från Pollán. Här finns en minnesvägg med foton och färskas blommor under. Lägenheten fungerar också som samlingslokal för rörelsen Kvinnor i vitt. Under alla år som Héctor Maseda satt i fängelse så var det härifrån som Laura Pollán drev kampen för frigivande av de politiska fångarna. Platsen är allt



REGIMKRITIKER. Liberalen Héctor Maseda var en av 75 oliktankande som fängslades under den "svarta våren" på Kuba 2003. På fotografiet i bakgrunden syns hans avlidna hustru, frihetskämpen Laura Pollán.



VIT PROTEST. Varje söndag sedan 2003 träffas Damas de Blanco i kyrkan Santa

så central för arbetet för mänskliga rättigheter på Kuba. Héctor Maseda tror att lägenheten är buggad på grund av parets politiska aktiviteter. För att vara säkra på att kunna prata ostört lämnar vi lägenheten och går vi upp till en servering på ett internationellt hotell. Vi sätter oss vid ett hörnbord, alldeles ensamma.

– Jag litar på ingen och aldrig. Men här hör ingen vad vi säger, säger han och sträcker tummen upp i vädret.

Han minns tydligt dagen i mars 2003 när polismännen kom till hans hem. Det var vid fyratiden på eftermiddagen. Laura var inte hemma. Ett tiotal polismän stod utanför dörren.

– Hela gatan utanför var blockerad av en massa polisbilar. De vände upp och ner på lägenheten och letade igenom rummen efter bevis.

Arresteringen var väntad, berättar han. Redan dagen innan hade ordföranden i den liberala gruppen arresterats. Vid den tiden hade dessutom Maseda blivit utnämnd till vice ordförande i partiet. Därför hade han förberett sig och fått hjälp av en vän att bli av med dokument och papper som kunde vara komprometterande i en rättegång. Inte förrän vid 23-tiden lämnade poliserna huset tillsammans med Maseda, nu arresterad.

– Den första tiden i häktet utsatte de mig för outhärliga förhör. Jag fick aldrig sova. Ibland satte de mig i en iskall cell, och ibland i en jättevarm, berättar han.

Jag tittar på Héctor Maseda. Han är en spänstig och mycket vänlig man strax under 70 år. Hans hälsotillstånd var relativt gott under fängelsetiden och när det blev aktuellt med frisläppning krävde han att andra, sjukare,



Rita i Havannas utkanter och går parad med liljor i händerna. Kvinnonätverket bildades för att få anhängiga fängslade politiska motståndare fria.

fångar skulle släppas först. Han talar flytande italienska efter två års yrkesutbildning i Milano. Men han funderade aldrig på att stanna i Europa. Han var enda barnet och hans far var sjuk.

– Och det här är ju mitt hemland, utbrister han. Det är det fortfarande. De säger till mig att jag kan få lämna landet. Men tror du att jag skulle få komma tillbaka? Aldrig! säger han.

Idag är han aktiv i en frimuraregrupp. Han menar sig ha bevis för att han är övervakad.

– Säkerhetspolisen kommer ofta fram till mig och kommenterar de ställen jag varit på. Jag förstår att de känner till varenda steg jag tar. Och att de vill att jag ska veta det.

Plötsligt undrar han om det sitter någon bakom oss. Jag tittar mig diskret runt om. Vi sitter ensamma vid ett hörnbord. Jag kikar ut genom glasfönstret och letar med blicken om jag kan se någon som studerar oss. Jag kan inte se någon. Efter en stund kommer det in två män. De passerar utan att titta på oss.

Något av det allra värsta med att sitta i fängelse var att få veta vad hans hustru Laura Pollán utsattes för, berättar Maseda. Pollán var den som startade rörelsen Kvinnor i vitt. De vitklädda damerna var alla anhöriga till de 75 fängslade och arbetade för att sätta tryck på den kubanska regeringen att frige fångarna. Även om alla 75 fångar nu har släppts så har Kvinnor i vitt fortsatt sin kamp och kräver nu frihet för samtliga politiska fångar på Kuba. Varje söndag sedan 2003 träffas de i kyrkan Santa Rita

strax utanför Havannas centrum och går på parad, vitklädda från topp till tå, med liljor i händerna.

Det händer att polisen arrangerar så kallade "actos de repudio", en slags mobb som ser ut som en spontan motdemonstration av civil allmänhet,

men som är beställd och planerad av polisen. Den här mobben kan angripa kvinnorna både verbalt och fysiskt. Bara en knapp månad före Laura Polláns död utsattes hon för angrepp i samband med en sådan motdemonstration.

Efter Laura Polláns bortgång har Berta Soler tagit över som ledare för Kvinnor i vitt. Soler är kritisk till de ekonomiska reformer som den kubanska regeringen genomförde i april 2011 och menar att det mest var kosmetiska förändringar.

– Detta är marginella reformer som inte löser situationen för det kubanska folket. Först och främst behövs kapital för att starta småföretag och det saknar det folk. Vad vi behöver är friheter som i sig kommer att påverka den ekonomiska, politiska och sociala situationen på Kuba, skriver Berta Soler i ett mejl.

Maseda är av samma uppfattning.

– Här på Kuba finns ingen marknad, ingen handel, ingen utveckling. Det enda regeringen vill är att behålla makten, säger han och uppmanar till återbesök.

– Kom och hälsa på, jag kommer ingen vart, jag kommer att vara här.

Text & foto: Helle Larssen

*Jag förstår att
de känner till
varenda steg
jag tar. Och de
vill att jag ska
veta det.*



► I NU
nr 43/2011
skrev Maria
Weimer om
demokrati-
kämpen
Laura
Polláns
gärning.